

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

אל: יחידות הרישוי
מנהלי מחוזות
רבי בוחנים ראשיים
אגף מערכות מידע
אגף הרכב גף צ.מ.ה
רישוי צה"ל
רישוי משטרת ישראל
ארגון מורי הנהיגה
התאחדות קבלני התשתיות
המרכז החקלאי
איגוד יצרני חומרי מחצבה
משרד החקלאות

לידיעת: שר התחבורה
המנהל הכללי
סמנכ"ל בכיר תנועה
הנהלת משרד התחבורה
לשכת היועץ המשפטי

תחולה 10 6 22

הוראת נוהל מס' 3/2010

הנדון: היתר הפעלה לציוד מכני הנדסי.

klm.k

1. ב 17.8.05 נכנסו לתוקפם תקנות תעבורה (179,180,181,182) שקבעו קריטריונים לנהיגה והפעלת מכונות ניידות. התקנות קבעו שיש חובה להחזיק ברישיון נהיגה בהתאמה למשקל המכונה הניידת האופנית ופטרו מדרישה זו את המכונות הניידות הזחליות והגליליות.

- (א) עקב פנייה של התאחדות קבלני התשתיות, איגוד יצרני חומרי מחצבה ויבואני ציוד מכני הנדסי כבד עלה נושא היתרי הנהיגה לדיון מחודש בהנהלת אגף הרישוי.
- (ב) תקנות התעבורה מיום 17.8.05 יצרו חסר בבעלי רישיונות נהיגה המסוגלים להפעיל ציוד הנדסי בהתאמה למשקלם, עקב משך זמן ארוך הנדרש לצורך הכשרתם להיתר הנהיגה למשא כבד ואלו שבידם היתר זה העדיפו מטעמים שונים לנהוג משאיות בחברות ההובלה.
- (ג) המחסור במפעילים בעלי רישיון נהיגה מתאים גרם לכך שמרביתם עוסקים בתחום ללא היתר מתאים כנדרש בתקנות התעבורה.
- (ד) נוהל זה יפרט דרך הכשרתו של מפעיל ציוד מכני הנדסי כחלופה לדרישה הנוכחית בתקנות התעבורה המחייבת רישיון נהיגה בהתאמה למשקל המכונה הניידת שיתבצע באמצעות מוסדות העומדים בקריטריונים שיפורטו בהוראות נוהל זו.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

ה. הפסיס החוקי

רכב - רכב הנע בכוח מכני או הנגרר על ידי רכב או על ידי בהמה וכן מכונה או מיתקן הנעים או הנגררים כאמור, לרבות אופניים ותלת אופן ולמעט רכב ששר התחבורה פטר אותו בצו מהוראות פקודה זו כולן או מקצתן.

רכב מנועי - רכב המונע בכוח מכני מכל צורה שהיא, ולרבות תלת אופן ואופנוע עם רכב צדי עם גרור או בלעדיהם ולמעט רכב הנגרר על ידי רכב מנועי.

סעיף 10(א) לפקודה - לא ינהג אדם רכב מנועי אלא אם הוא בעל רישיון נהיגה תקף לרכב מאותו סוג, שניתן על פי פקודה זו, ולא ינהג אדם אלא בהתאם לתנאי הרישיון זולת אם פוטר מחובת רישיון נהיגה ובמידה שפוטר

מכונה ניידת - רכב מנועי שלפי מבנהו מיועד לביצוע עבודות ואינו מיועד לגרירה

תקנה 39(א) ט לא ינהג אדם מכונה ניידת אופנית אלא אם כן קיבל הדרכה לפי תכנית שאישרה רשות הרישוי ומאת גוף שאישרה לכך, וניתן לו היתר מאת רשות הרישוי לנהוג מכונה ניידת כאמור"

תקנה 179 רישיון נהיגה דרגה 1 הוא רישיון לנהוג -

(1) בטרקטור למעט טרקטור משא, גם אם צמוד אליו גרור שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 10.000 ק"ג, אם נתקיימו בו התנאים האמורים בתקנה 189(א)

(2) במכונה ניידת, למעט מלגזה ובבימה מתרוממת ניידת: לעניין זה "בימה מתרוממת ניידת" מיתקן הרמה נייד המיועד להרים אנשים מתוך משטח עבודה כהגדרתו בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח 1988 לעמדת עבודה בגובה, שהכניסה אליו והיציאה מתוכו אפשריים במצבו התחתון בלבד.

(3) במלגזה שכושר הנשיאה שלה עד 20,000 ק"ג.

(4) בטרקטורון.

(5) ברכב שטח

(6) בטרקטור משא, ובלבד שלא ינהג בו בכביש אלא לשם חצייתו או כאשר הנסיעה היא בכביש שבתחום מושב או קיבוץ.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

תקנה 180(א) רישיון נהיגה דרגה B הוא רישיון לנהוג –

(1) במקום "מקומות הישיבה בו לא יעלה על 8, למעט הנהג" יבוא "הנוסעים בו מלבד הנהג אינו עולה על 8, ולמעט מונית, רכב סוור ואוטובוס ציבורי".

(2) במקום "בתקנה 179" יבוא "בתקנה 179 (2) עד (5)

(3) באמבולנס, ברכב לכיבוי שריפות, ברכב חילוץ וברכב אחר שאישרה רשות הרישוי כרכב ביטחון, ובלבד שהמשקל הכולל המותר של רכב כאמור אינו עולה על 3,500 ק"ג ושלבטעל הרישיון ניתן היתר כאמור בתקנה 190 (2)

(4) בטרקטור משא

(5) ברכב מנועי עם אבזרים מיוחדים אשר צוין ברישיון הרכב שלו כי הוא רכב רפואי מיוחד, שמשקלו הכולל אינו עולה על 4,000 ק"ג ומספר הנוסעים בו, מלבד הנהג, אינו עולה על 8

(6) ברכב שצוין ברישיונו כרכב להוראת נהיגה, שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 4,000 ק"ג ושמותקנים בו אבזרים מיוחדים שאושרו על ידי המוסד לביטוח לאומי, ובלבד שלא ינהג בו אלא מורה מוסמך".

(ב) בעל רישיון נהיגה לפי תקנה זו רשאי לנהוג ברכב כאמור בתקנת משנה (א) (1) גם אם צמוד לרכב גרור שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 1,500 ק"ג.

תקנה 181 רישיון נהיגה דרגה C1 הוא רישיון לנהוג –

(א) (1) ברכב מנועי מסחרי וברכב עבודה שמשקלו הכולל המותר לפי רישיונו, עולה על 3,500 ק"ג אך אינו עולה על 12,000 ק"ג, גם אם צמוד אליו גרור שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 3,500 ק"ג

(2) ברכב כאמור בתקנה 180(א) (1) עד (2)

(3) ברכב כאמור בתקנה 180(א) (3) שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 12,000 ק"ג ושניתן לבעל הרישיון היתר כאמור בתקנה 190(3) על פי התנאים האמורים בה.

(4) במלגזה

(ב) מי שהיה בעל רישיון נהיגה לפי תקנה 179 כנוסחה ערב תחילת תקנות התעבורה (תיקון מס' 3), התשס"ה 2005 (להלן – התקנות המתקנות), יהיה רשאי לנהוג ברכב כאמור בתקנה זו גם אם מספר הנוסעים בו אינו עולה על אחד עשר".

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

תקנה 182 רישיון נהיגה דרגה C הוא רישיון לנהוג –

(1) ברכב כאמור בתקנה 181

(2) ברכב מנועי מסחרי וברכב עבודה שמשקלם הכולל המותר עולה על

12,000 ק"ג

(3) תמחק

(תקנה 39א (ט) לא תחול על מי שהיה בידו רישיון נהיגה לפי תקנה 182 ערב יום התחילה).

חוק רישום ציוד הנדסי (תש"ז - 1957)

1. בחוק זה "ציוד" מכונה המיועדת או המשמשת לבניה, לבניה הנדסית לעבודות ציבוריות לעבודות קרקע, לחציבה, להרמה, להעמסה או לפריקה, לרבות טרקטור, הכול כפי שנקבע בתקנות לרבות ציוד עזר לאלה ואביזריהם:

הוראת מעבר

מי שערב יום התחילה היה בעל רישיון נהיגה לפי תקנות 179 עד 181 לתקנות העיקריות, רשאי להמשיך להפעיל מכונה ניידת במשך שנתיים מיום התחילה, אף אם לא קיבל את ההדרכה האמורה בתקנה 39א(ט) לתקנות העיקריות, כנוסחה בתקנה 1 לתקנות אלה.

הוראת מעבר (תיקון מס' 5) ק"ת 6370 התשס"ה 2005 עמ' 443 סעיף (ב) תמחק.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

ד. קריטריונים לאישור מוסדות להכשרת מפעילי מכונות ניידות

קריטריונים למוסדות הרשאים לבצע הדרכה והסמכת מפעילי ציוד מכני הנדסי (מכונות ניידות):

1) מכללה **שבה נלמדים מקצועות תחבורה** או מוסד ציבורי מוכר על ידי משרד התחבורה או משרד החינוך או משרד התמי"ת או משרד החקלאות שאושר על ידי אגף הרישוי.

2) לרשותו צי של כלים הנדסיים או חקלאיים מסוג שיפורטו להלן:

כלים הנדסיים

א. מחפרון אופני במשקל עצמי של 6.2 טון לפחות. (לדוגמא מחפרון JCB או מחפרון מתוצר/ מדגם אחר ומאותו משקל).

ב. יעה אופני (שופל) במשקל עצמי של 15 טון לפחות.

ג. מכונה ניידת פרקית מסוג (משא להובלת עפר) במשקל כולל מותר של 25 טון לפחות.

כלים חקלאיים

א. קטפת כותנה במשקל כולל עצמי של 15 טון לפחות או קומביין קציר במשקל כולל של 13 טון לפחות בהתאם לעונות השנה שבה מתקיים הקורס.

ב. מרסס מסוג דגן או מרסס דומה לדגן בעל אותם תכונות, משקל, גובה ורוחב.

ג. מעמיס חקלאי או תעשייתי אופני במשקל עצמי של 15 טון לפחות.

3) למוסד הציבורי ניסיון מוכח של 5 שנים לפחות בהדרכה עיונית ומעשית ליחידים ולקבוצות של 5 שנים לפחות.

4) לרשות המוסד מגרש/שטח בגודל של 4 דונם לפחות לצורך תרגול עבודה מעשית.

5) לרשות המוסד משרד ופקידה למגמת המכונות הניידות.

6) לרשות המוסד כיתת לימוד בגודל של 30 מטר מרובע לפחות.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

7) הכיתה תהיה ממוזגת ומצוידת באביזרים הבאים :

- מולטימדיה מקרן (חד קרן) ומחשב.
- 30 כסאות סטודנט לפחות.
- לוח מגנטי ומחיק.
- דגמים מגנטיים של מכונות ניידות או חקלאיות לפי הצורך.
- שולחן וארון ציוד.
- שירותים בקרבת מקום
- ספרות מקצועית מתאימה.
- סככת צל במגרש לשימוש המשתלמים.

8) לרשות המוסד עומד מנהל אדמיניסטרטיבי **העומד בתקנה 15 ב'** שייקשר וישמש כאחראי כלפי הרשות על קיום הנהלים, וכן שלושה מדריכים מוסמכים כפי שיפורט להלן.

9) לרשות המוסד המוכר מדריכים בעלי רישיון הוראה או קציני בטיחות בעלי ותק של שנתיים לפחות וידע מוכח נתמך באישורים בהפעלת ציוד מכני הנדסי.

10) המדריכים יהיו בעלי ניסיון וידע בהדרכת מפעילי מכונות ניידות (ציוד מכני הנדסי) אשר אושרו על ידי אגף הרכב במשרד התחבורה ואגף הרישוי, ועברו קורס הסמכה כמדריכי מכונות ניידות.

11) ניתן לאשר גם בעלי כתב הסמכה כקציני בטיחות בתעבורה בעלי ותק של שנתיים אשר שימשו כקציני בטיחות במפעלים שהפעילו מכונות ניידות כמקצוע עיקרי במשך שנתיים לפחות (כפוף לאישור גף קציני בטיחות במשרד התחבורה).
או הפעילו מכונות ניידות והמציאו אישורים על כך

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

ד. הגשת בקשה לפתיחת מכללה או מוסד להכשרת מפעילים למכונות ניידות

1. המבקש יגיש בקשה בכתב לנציגי אגף הרישוי ואגף הרכב אשר יוסמכו לכך על ידי מנהל אגף הרישוי.
2. לבקשה יצורף אישור בעלות או הסכם חכירה על המגרש, גודלו לא יפחת מ – 4 דונם (4,000 מטר מרובע).
3. לבקשה יש לצרף תרשים/שרטוט חתום על ידי שרטט מוסמך או מהנדס הכולל את מיקום המגרש, גודלו ומבנהו וכן את מיקום הכיתה גודלה, מיקום משרד הקבלה ומיקום השירותים.
4. לבקשה יש לצרף אישור מרשם החברות או האגודות המעידה כי החברה רשומה כחוק.
5. לבקשה יש לצרף אישור בעלות או הסכם חכירה של הכלים הדרושים לביצוע ההדרכה כפי שצויין לעייל.
6. לבקשה יש לצרף רישיונות רכב בתוקף מרשם ציוד הנדסי לכלים המיועדים להדרכה.
7. לבקשה יש לצרף שמות של 3 מדריכים מאושרים בעלי תעודת סיום קורס מדריכי מכונות ניידות ובהתאם למצוין בפרק ג' סעיפים 9-10-11.
8. שם מנהל מקצועי או אדמיניסטרטיבי.
9. לבקשה יש לצרף 100 שאלות לפחות סגורות בשיטה אמריקאית שיעסקו בחומר הנלמד.
10. הבקשה תוגש על גבי המסמכים המיועדים לפתיחה ואישור ב"ס לנהיגה.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

הכשרת מדריכים

ה.

תנאי קבלה למדריכים

א. בעל היתר הוראת נהיגה במשך שנתיים לפחות או קציני בטיחות מוסמכים בעלי ותק של שנתיים לפחות אשר שימשו כקציני בטיחות במפעלים למכוונות ניידות כעיסוק העיקרי (כפוף לאישור גף קציני בטיחות במשרד התחבורה). או המציאו אישור על הפעלת מכוונות ניידות במשך שנתיים לפחות מחברה מוכרת, קיבוץ או מושב.

ב. בעל רישיון נהיגה לדרגה C לפחות שעבר קורס מדריכים והוסמך לכך, וכן תעודת השכלה של 12 שנות לימוד לפחות.

ג. בעל ניסיון מוכח (להנחת דעתה של רשות הרישוי) בהפעלת כלים חקלאיים או הנדסיים (ניסיון מוכח מותנה באישורים תומכים). המפקח המחוזי רשאי ע"פ שיקול דעתו לדרוש תלושי שכר, אישור מביטוח לאומי או מס הכנסה וזאת לצורך אימות המסמכים שהוגשו ע"י המבקש.

ד. ניתן לאשר מדריכים שאינם מורים לנהיגה או קציני בטיחות אשר עסקו במסגרת צה"ל בהדרכת חיילים על מכוונות ניידות במשך 5 שנים לפחות והמציאו אישור הדרכה מצה"ל והיתר מהשלישות הצבאית אשר מתייחס לאחד מהיתרי ההדרכה הבאים בלבד:

היתר 077 הדרכה על יעה אופני

היתר 074 הדרכה על (גונסון) מגרדה ממונעת

היתר 072 הדרכה על יעה אופני כבד

היתר 060 הדרכה על מפלסת ממונעת

היתר 059 הדרכה על מחפרון

האמור בסיף ד' אינו פותר את המבקש מהצגת תעודת השכלה של 12 שנות לימוד ורישיון נהיגה לדרגה C לפחות.

ה. ניתן לאשר מדריכים אשר עסקו בהדרכת מפעילי מכוונות ניידות בבי"ס מוכר במשך 5 שנים לפחות (כגון: הדסה נעורים) אשר מחזיקים ברישיון הוראה לטרקטור במשך 5 שנים ובעלי רישיון נהיגה לדרגה C לפחות גם אם לא הציגו תעודת השכלה של 12 שנות לימוד.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

הגשת בקשה במשרד המפקח המחוזי תכלול :

א. רש"ל 18 הכולל בדיקה רפואית ובדיקת עיניים.
ב. תעודת יושר ע"פ תקנה 15(ב) שתוקפה עד שנתיים מאושרת על ידי רשות הרישוי לפני מתן ההיתר.

מועמד העומד בתנאים האמורים יקבל הפניה לאחד מהמוסדות שאושרו לבצע את הקורס למדריכי צמ"ה.

משך ההדרכה לא כולל את השעות הנדרשות למבחן העיוני או המעשי ויהיו בנוסף לשעות שנקבעו להל"ן:

10 שעות עיוניות (אקדמאיות)
32 שעות מעשיות מלאות בקבוצות של 10 חניכים לכל היותר (לפי מפתח של **3.2** שעות לחניך)
סה"כ **42**
קיימת חובת נוכחות של כל החניכים במגרש ההדרכה לאורך כל שעות ההדרכה המעשית.

ההסמכה וההיתר למדריך יתבצעו על ידי נציג אגף הרישוי בשיתוף מנהל גף צ.מ.ה באגף הרכב.

סגל הוראה להסמכת מדריכים

מדריכים מתוך סגל ההוראה של ביי"ס הדסה נעורים בעלי ניסיון בתחום הצ.מ.ה ובעלי המלצה של הנהלת ביי"ס.

סגל הוראה מומלץ להכשרה

אפנג'ר חנניה (לפרק העיוני)
אברי שמר
איציק אורן
חנוך בקר
שמוליק טננבאום
חגי צברי
סמי אמסלם
אבי בן זקן
מיוחס יעקב
אחים בגינסקי (לפרק העיוני בלבד)
נדס שלום (לפרק העיוני)
אלון שמש (לפרק העיוני)
אייל קולט

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

1. הפעלת קורס להסמכת מדריכי 3 מ"ה.

1. הקורס יתבצע על ידי מוסד ציבורי בעל ותק מוכח להכשרת מפעילים בציוד הנדסי או חקלאי במשך 10 שנים לפחות ועומד בכל התנאים שנקבעו בפרק ג'.
2. ביצוע הקורס יחייב תרגול והדרכה על כל הכלים, כאמור בסעיף ג' (מוסדות להכשרת מפעילי צמ"ה).
3. פתיחת הקורס בתיאום ובאישור נציגי אגף הרישוי ואגף הרכב גף צמ"ה.
4. פתיחת קורס למדריכים מותנה בכך שלרשות המוסד **3** מדריכים **לפחות** בעלי ניסיון מוכח בהפעלה והדרכה בציוד מכני הנדסי שאושרו על ידי אגף הרישוי ואגף הרכב.
5. **משך הקורס 42 שעות**
 - א) הפרק העיוני 10 שעות אקדמאיות.
 - ב) הפרק המעשי **32** שעות מלאות.
6. מס' מועמדים בקורס העיוני לא יעלה על 30.
7. בחלק המעשי ישתתפו לא יותר מ- 10 תלמידים לכל מדריך.
8. ניתן לבצע את ההדרכה המעשית לקבוצה של 10 חניכים לפי חלוקה של 8 שעות מלאות לכל כלי כפי שהוזכר בפרק ג' (**16 שעות למחפרון**) כלים חקלאיים או כלים הנדסיים.
9. במהלך הקורס למדריכים לא תאושר היעדרות כלשהיא של החניכים אפילו חלקית, אלא באישור מפורש של נציג אגף הרישוי ונציג גף צמ"ה.
10. שעות הבחינה העיונית והמעשית לא יכללו בסך כל השעות הנדרשות ללימוד העיוני או המעשי.
11. **מתן היתר למדריך:**
 - א) **בדיקת תעודת יושר מאושרת.**
 - ב) **בדיקת רש"ל 18 הכולל בדיקות רפואיות ובדיקות עיניים, כושר ראייה 6X12 לפחות בשתי עיניים ושדה ראייה שלא יפחת מ- 140 מעלות.**
 - ג) **הצגת תעודת סיום קורס חתומה ע"י מנהל אגף הרישוי.**
 - ד) **לציין במסוף קוד 747 (מדריך למכונות ניידות).**

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

5. ניהול קורס מפעילים באוסף מאסר

1. יש לקבל לקורס רק תלמידים/חניכים שאושרו על ידי רשות הרישוי בעלי הפניה ע"ג רש"ל 18
2. אין לאשר היעדרות כלשהיא של תלמידים אפילו חלקית.
3. הגשת בקשה לפתיחת קורס מפעילי מכונות ניידות תכלול תוכנית לימודים מפורטת כולל שעות הלימוד ומועד ההפסקות מראש.
4. יש להקפיד על שעות הלימוד וההפסקות כפי שדווח על ידי בית הספר למפקח המחוזי ע"פ נספח ו'.
5. ההדרכה תתבצע אך ורק על ידי מדריך שאושר ורשום בתקן בית הספר.
6. מס' תלמידים בכיתה לא יעלה על 30 לפרק העיוני.
7. מס' תלמידים למדריך אחד לא יעלה על 10 לפרק המעשי.
8. המבחן העיוני והמעשי יתבצע על ידי מדריך מתוך תקן ב"ס שלא היה שותף להדרכת התלמידים בעיוני או במעשי.
9. המבחן המעשי יכול שיתבצע על ידי הבודק תוך כדי התרשמות בזמן התרגול.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

ח. הגשת בקשה לפתיחת קורס מפעילי 3 מ"ה

1. הגשת בקשה בכתב לפתיחת קורס תישלח למפקח המחוזי בפקס או בדואר אלקטרוני או באמצעי אחר, 10 ימים לפחות לפני פתיחת הקורס.
2. רשימה עם שמות החניכים תוגש ביום פתיחת הקורס בפקס למפקח.
3. הבקשה תכלול שמות המדריכים ותאריכי הלימוד וכן שעות הלימוד וההפסקות המיועדות לכך.
4. הבקשה תכלול מיקום מדויק שבו יתבצע הקורס העיוני והמעשי ובמקומות הרשומים ברישיון ב"ס בלבד.
5. הבקשה תכלול את תאריכי המבדק העיוני והמעשי ושם הבודק שיקבע מתוך צוות המדריכים שלא השתתף בהדרכת התלמידים לקורס המבוקש.
6. בסיום ההכשרה יש להגיש רשימה של מסיימי הקורס ע"פ האמור בנספח ז'.
7. את הפרק העיוני ניתן ללמד במקום אחר שאושר על ידי המפקח המחוזי ולאחר שנמצא מתאים לכך. **הפרק המעשי יתבצע אך ורק במגרשים שאושרו ונרשמו ברישיון ב"ס.**
8. **החניכים יחויבו בהצגת רש"ל 18 הכולל בדיקות רפואיות ובדיקות עיניים.**

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

6. הגשת בקשה להשתתפות בקורס מפעילי 3 מ"ה במשרדי הרישוי

1. המבקש בעל רישיון נהיגה לטרקטור בתוקף בעל ותק של 1/2 שנה לפחות לדרגה 1 (טרקטור) או בעל רישיון נהיגה לרכב פרטי דרגה B.
2. גיל המבקש לא יפחת מ – 17 שנים.
3. המבקש המציא טופס רש"ל 18 חתום על ידי רופא משפחה ובדיקת עיניים חתומה על ידי רופא עיניים או אופטומטריסט. **כושר ראיה לא יפחת מ – 6/12 בשתי העיניים ושדה ראייה לא יפחת מ- 140 מעלות.**
4. טופס רש"ל 18 יהיה חתום על ידי בודקת מסמכים במשרד הרישוי (לעניין כשירות רפואית). ע"פ תקנה 222 לתקנות התעבורה.
5. ע"ג טופס רש"ל 18 תציין בודקת המסמכים בכתב יד "רשאי להשתתף בקורס מפעילי צמ"ה", יוחתם בחותמת אליפסה רשות הרישוי.
6. מדריך מוסמך מתקן ביי"ס יכול לקבל אישור לכשירות רפואית במרוכז לכל החניכים במשרדי הרישוי וזאת לאחר שציין וחתם על גבי רש"ל 18 כי הוא זיהה כל חניך בנפרד.
7. מדריך מוסמך יציג לבודקת המסמכים תעודת זהות מקורית של כל חניך כאמור בסעיף 6.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

1. הוראות לביצוע מבחן סיום ציוני בקורס לאפציילי מכוונות ניידות חקלאיות / הנדסיות

1. המבחן יתבצע על ידי המוסד שהוסמך לבצע את הקורס העיוני והמעשי.
2. המבחן יכלול לפחות 30 שאלות אמריקאיות (סגורות) בנושאים המבוססים על תוכנית הלימודים המאושרת על ידי משרד התחבורה.
3. המוסד שיאושר לבצע את הקורס העיוני והמעשי יכין מאגר של 100 שאלות לפחות שישמשו את הנבחנים בקורסים השונים.
4. מאגר השאלות יאושר על ידי נציגי משרד התחבורה אגף הרישוי ואגף הרכב גף צ.מ.ה.
5. משך הבחינה שעה וחצי לפחות שלא נכללת בשעות הלימוד העיוניות או המעשיות שנקבעו, סה"כ 34 שעות ללא שעות המבחן.
6. ציון מעבר יהיה 70% לפחות, כלומר הנבחן יידרש לענות על 21 שאלות בהצלחה מתוך 30 שאלות.
7. **פיקוח על המבחן**
המבחן יתבצע על ידי אחד המדריכים/מורים מצוות המוסד שלא היה מרצה פעיל בקורס על מנת לשמור על טוהר המידות.
8. במהלך המבחן ימצא בכיתה אך ורק הבודק שנבחר מתוך צוות המדריכים שאושרו לבית הספר.
9. את המבחנים יש לשמור לביקורת למשך שנתיים לפחות.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

יא. מתן היתר פאסימי קורס 3 מ"ה במשרד הרישוי

1. בדוק רש"ל 18 הכולל בדיקה רפואית ובדיקת עיניים שתוקפה עד שנתיים.
2. בדוק תעודה או אישור סיום קורס חתומה על ידי המוסד המאושר (נספח ג).
3. בדוק אם שם המבקש רשום ברשימת מסיימי הקורס, חתומה על ידי המוסד המורשה.
4. בדוק קיום נספח למבדק הפנימי חתום על ידי מדריך מסגל בית הספר שלא לימד בקורס.
5. ציין קוד 125 רשאי לנהוג ולהפעיל כל מכונה ניידת.
6. מסיימי קורס הפעלת מכונות ניידות מצה"ל יהיו פטורים מהקורס העיוני והמעשי אם יציגו מסמך מקורי חתום מצה"ל המעיד על אחד מההיתרים הבאים:

היתר 077 ליעה אופני

היתר 074 (ג'ונסון) מגרדה ממונעת

היתר 072 יעה אופני כבד

היתר 060 מפלסת ממונעת

היתר 059 מחפרון

רשות הרישוי
גאנס חמאדה
מנהל בכיר אגף הרישוי

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

תוכנית הדרכה ציונית וארצית לאפצ'י מכונות ניידות
חקלאיות
נספח א'

תוכן הצניינים

א. לימוד עיוני

מס' שעות	הנושא	
3	דיני תעבורה ונהלים	1.
3	הכרת המכונה	2.
2	בטיחות בהפעלת המכונה וכלים חקלאיים	3.
2	טיפול ואחזקה במכונות חקלאיות	4.
1.5	מבחן עיוני מסכם	5.
11.5	סה"כ	6.

ב. לימוד מעשי

מס' שעות	הנושא	
3	עקרון הנהיגה – אופני	1.
18	נהיגה והפעלה של הציוד הנלמד	2.
3	טיפול ותחזוקה	3.
3	מבחן – הפעלה ובטיחות	4.
27 שעות	סה"כ	5.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

-21-

ההיבט החוקי והנהלי

סה"כ 3 שעות

<p><u>מטרת אופרטיביות</u> החניך יסביר את ההגדרות והתקנות בנושאי תעבורה. החניך יסביר את פקודת הבטיחות בעבודה.</p>	<p><u>מטרה כללית</u> החניך ילמד את ההגדות והסעיפים הרלוונטיים של הפקודה ותקנות התעבורה, ופקודת הבטיחות בעבודה</p>
---	--

הצרות דידיקטיות	פירוט הנושאים	מס סידורי
	<u>הגדרות</u>	.1
	דרך	1.1
	רכב	1.2
	רכב מנועי	1.3
	מכונה ניידת	1.4
	מלגזה	1.5
	טרקטור	1.6
	רכב עבודה	1.7
	רשות הרישוי	1.8
	כושר נשיאה	1.9
	<u>פקודה ותקנות התעבורה</u>	.2
סעיף 10 לפקודה	רישיון נהיגה/רישיון רכב	2.1
תקי 21 ג	רישיון בקלות ראש	2.2
תקי 25	בקיאות בהפעלה	2.3

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

26 תקי	מצב הנוהג ברכב	2.4
27 תקי	מצב כללי של הרכב	2.5
תקי 364 א (ג) 83 א (ב)	חגורת בטיחות	2.6
תקי 39 א + תקנה 316	תנועת מכונה ניידת	2.7
54 תקי	מהירות מירבית	2.8
תקי 91 (ד)	סייגים לגרירה	2.9
105 תקי	אורות מכונה ניידת ומכונה נגררת	2.10
תקי 179 (2)	רישיון נהיגה דרגה 1-א או B	2.11
תקי 221 (א) (1) (ב)	גיל הלומד	2.12

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

	<i>פקודת הבטיחות בעבודה</i>	3.
	<i>הטורות</i>	3.1
	בודק מוסמך	3.2
	אביזרי הרמה	3.3
	מכונת הרמה	3.4
	<i>פקודת הבטיחות</i>	
סעיף 76+86	שימוש ראשון	3.5
סעיף 75+81	בדיקה תקופתית	3.6
סעיף 84	עומס עבודה בטוח	3.7
סעיף 85	איסור הרמת עומס יתר	3.8

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

הכרת המכונה

סה"כ 3 שעות

מטרות אופרטיביות	מטרה כללית
החניך יכיר ויסביר מבנה מנוע דיזל על מערכותיו, מערכת העברת כוח, מערכת היגוי, בלמים, צמיגים.	החניך ילמד את מבנה המכונה על מערכותיה השונות.

מס' סידורי	פירוט הנושאים	הצרות דיזקטיות
1.	מנוע	
1.1	מנוע דיזל	יניקת אויר
1.2	מע' דלק	משאבת הזרקה, משאבת עזר ומרססים
1.3	מע' קירור	להדגיש טמפי עבודה
1.4	מע' אויר	חשיבות המערכת
2.	מערכת העברת כוח	
2.1	מצמד	עקרון החיכוך, תפקיד
2.2	תיבת הילוכים	רגילה, אוטומטית
2.3	סרן מניע	העברת תנועה ב-90 מעלות, סגר דיפרנציאל
3.	מערכת היגוי	
3.1	היגוי רגיל	מכני, הידראולי
3.2	היגוי אחורי	הבעייתיות והסיכונים
4.	בלמים	
4.1	בלמים מכניים	עקרון פעולה
4.2	בלם שירות ובלם עזר	עקרונות פעולה
4.3	בלמים הידראוליים	עקרון פעולה
4.4	בלמי אויר	עקרון פעולה
4.5	בלמים משולבים	עקרון פעולה
5.	צמיגים	
5.1	סוגי צמיגים	צמיגים חקלאיים, דיאגונליים, רדיאליים, רחבים וצרים הוספת מים

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

בטיחות בהפעלת כלייט חקלאיים

סה"כ 2 עמוד

מטרות אופרטיביות	מטרה כללית
החניך יכיר ויסביר את נושאי הבטיחות הקשורים בהפעלת כלייט חקלאיים.	החניך ילמד את נושאי הבטיחות הקשורים להפעלת הכלי.

מס' סידורי	פירוט הנושאים	הערות דידקטיות
.1	יציבות הכלי	
1.1	רוחב הכלי	השפעת רוחב הכלי על היציבות
1.2	שיפועים	השפעת השיפועים ורוחב הכלי על היציבות
1.3	כוח צנטריפוגלי	השפעת הכוח הצנטריפוגלי על היציבות בסיבובים ובפניות
1.4	מגני שרשרת ורצועה	הסבר על מיגון לבטח
1.5	חיבורים הידראוליים	שחרור לחץ לפני חיבור ולאחר סיום העבודה. הסיכון בלחצים הגבוהים
1.6	ציוד מגן אישי	התאמת ציוד מגן אישי לסוג העבודה
1.7	סריקת אזור העבודה	בדיקת תשתיות ומכשולים
1.8	בטיחות בעבודת חפירה	סימון ותיחום
1.9	התנסות במצבי חירום	התהפכות

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

טיפול ואחזקה

סה"כ 2 שעות

מטרה כללית	מטרות אופרטיביות
החניך ילמד את הטיפולים והבדיקות שיש לבצע בכלי	החניך יכיר ויסביר את הבדיקות והטיפולים שיש לבצע בכלי. החניך יתרגל את הבדיקות והטיפולים שיש לבצע בכלי.

מס' סידורי	פירוט הנושאים	הערות דידקטיות
.1	טיפול ואחזקה	
.1.1	בדיקת בוקר (לפני הנעה)	דלק, שמן מנוע, שמן הידראולי, שמן תיבת הילוכים, מים, שלמות הכלי ואביזריו.
1.2	בדיקה לפני תחילת העבודה לאחר ההנעה.	מציג שעונים ומנורות חיווי, פעולת בלמים פעולת מעי הידראולית, פעולת היגוי.
1.3	בדיקה בסוף יום העבודה	חניה נכונה, שחרור לחצים הידראוליים בבדיקה ויזואלית של שלמות הכלי.
1.4	טיפולים	לפי הוראות יצרן, מפעיל ומוסך
.2	מערכת הידראולית	
2.1	ריתום	ביצוע בפועל
2.2	פירוק	ביצוע בפועל
2.3	תחזוקה	ביצוע בפועל
.3	ביקורת תקופתית	
3.1	ביקורת שנתית	ע"י מוסך רישוי
3.2	בדיקת בטיחות-במידה ונדרש	ע"י בודק מוסמך כל 14 חודש

מבחן ציוני

סה"כ 1.5 שעה

מטרה כללית	מטרות אופרטיביות
החניך יבחן ע"י בודק במבחן עיוני על החומר הנלמד	הבודק ייתן ציון על כל שאלה מהשאלות שנשאלו ויסכם את הציון הכללי.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

תוכנית הדרכה לפרק המצוי בהי"ס החקלאי
סה"כ 24 שעות

<p>מטרות אופרטיביות</p> <p>החניך יתרגל נהיגה בכלים באמצעות חונך. החניך יעבוד בהפעלת הכלי באמצעות חונך. החניך יבדק במבדק פנימי.</p>	<p>מטרה כללית</p> <p>החניך יישם את החומר העיוני שרכש בקורס בכל הקשור להפעלת הכלים</p>
---	--

מס' סידורי	פירוט הנושאים	הצרות דידקטיות
1.	לימוד הכלי	
1.1	הסבר על הציוד הייעודי	היבטי בטיחות
1.2	נהיגה בכל כלי	התנסות בנהיגה בכלי לפני ביצוע עבודה עם דגש על צורות היגוי ומגבלות הכלי
2.	יצה אופני	
2.1	מילוי כף	ביצוע עבודה בשטח בליווי חונך
2.2	פיזור	ביצוע עבודה בשטח בליווי חונך
2.3	העמסת משאית/עגלה	ביצוע עבודה בשטח בליווי חונך
2.4	חפירה + בטיחות	סימון ותיחום
3.	קטפת כותנה	
3.1	קטיף	ביצוע עבודה בשטח בליווי חונך
3.2	פריקה	ביצוע עבודה בשטח בליווי חונך
4.	קומביין	
4.1	קציר	ביצוע עבודה בשטח בליווי חונך
4.2	פריקה	ביצוע עבודה בשטח בליווי חונך

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

מבחן המצוי בהי"ס החקלאי

2. מכונה נ"דית חקלאית

א) מעמיס אופני

- ביצוע פעולת חפירה
- איסוף עפר לערימה
- פיזור הערימה וישור השטח

ב) קומביין/קטפת כותנה

- ביצוע פעולת קציר (לפי העונה) לפחות 2 שורות כולל פניות
- פריקת החיטה או חומר אחר לתוך ארגז משא או עגלת איסוף
- ביצוע קטיף כותנה לפחות 2 שורות כולל פניות
- פריקת הכותנה לתוך סלי איסוף

ג) מרסס דגן עם שרוולים או כנפיים

- פתיחת כנפיים ועיגונם
- נסיעה איטית וביצוע פעולת ריסוס מעל השורות
- ביצוע פניות בסוף השורות לשורות הבאות

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

נספח ב'

**תוכנית הדרכה ציונית ומעשית למפעילי מכונות ניידות
הנדסיות**

א. נושא לימוד ציוני 10 שעות אקדמאיות ללא זמן המבחן	
3	1. דיני תעבורה ונהלים
3	2. הכרת המכונה מבנה מנוע ומערכות
2	3. בטיחות בהפעלת הציוד והמכונה
2	4. תחזוקה וטיפול
1.5	5. מבחן עיוני מסכם
11.5 שעות	סה"כ

ב. נושא לימוד מעשי 24 שעות מלאות ללא זמן המבחן	
3	1. עקרון הנהיגה – אופני –זחלי
18	2. נהיגה והפעלה של הציוד הנלמד
3	3. טיפול ותחזוקה
3	4. מבחן – הפעלה ובטיחות
27 שעות	סה"כ

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

-30-

ההיבט החוקי ונהלים

סה"כ 3 שעות

מטרת אופרטיביות	מטרה כללית
החניך יסביר את ההגדות והתקנות בנושאי תעבורה. החניך יסביר את פקודת הבטיחות בעבודה.	החניך ילמד את ההגדרות והסעיפים הרלוונטיים של הפקודה ותקנות התעבורה ופקודת הבטיחות בעבודה

הצרות דיקטיות	כירוס הנושאים	מס' סידורי
	האצרות	1.
	דרך	1.1
	רכב	1.2
	רכב מנועי	1.3
	מכונה ניידת	1.4
ההבדל בין המלגזה למכונה ניידת	מלגזה	1.5
	טרקטור	1.6
	רכב עבודה	1.7
	רשות הרישוי	1.8
	כושר נשיאה	1.9
	פקודה ותקנות התעבורה	2.
סעיף 10 לפקודה	רישיון נהיגה	2.1

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

סעיף 2 לפקודה	רישיון רכב	2.2
תקי' 21 ג'	נהיגה בקלות ראש	2.3
תקי' 25	בקיאות בהפעלה	2.4
תקי' 26	מצב הנוהג ברכב	2.5
תקי' 27	מצב כללי של הרכב	2.6
תקי' 364 א (ג) 83ב (א)	חגורת בטיחות	2.7
תקי' 39 א	תנועת מכונה ניידת	2.8
תקי' 54	מהירות מירבית	2.9
תקי' 91 (ד)	סייגים לגרירה	2.10
תקי' 105	אורות מכונה ניידת ומכונה נגררת	2.11
תקי' 179 (2)	רישיון נהיגה דרגה 1 או B	2.12
תקי' 221 (א) (1) (ב) 17 מינימום	גיל הלומד	2.13
	פקודת הבטיחות בצבא	.3
	האזרות	3.1
	בודק מוסמך	3.2
	אביזרי הרמה	3.3
	מכונת הרמה	3.4
	פקודת הבטיחות	
סעיף 86+76	שימוש ראשון	3.5
סעיף 81+75	בדיקה תקופתית	3.6
סעיף 84	עומס עבודה בטוח	3.7
סעיף 85	איסור הרמת עומס יתר	3.8

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

לימוד מצוי במסגרת בית ספר הנדסי

סה"כ 24 שעות מלאות

<p><u>מטרות אופרטיביות</u> החניך יתרגל נהיגה בכלים באמצעות חונך. החניך יעבוד בהפעלת הכלי באמצעות חונך. התלמיד יבדק במבדק פנימי.</p>	<p><u>מטרה כללית</u> החניך יישם את החומר העיוני שרכש בקורס בכל הקשור להפעלת הכלים.</p>
---	--

<u>מס' סידורי</u>	<u>פירוט הנושאים</u>	<u>הערות דיקטיות</u>
1.	<u>יצה אופני-היכרות היצה והדגמת אפשרויות הפעלה שלהם</u>	<u>היבטי בטיחות</u>
1.1	נהיגה בכלי	התנסות בנהיגה לפני ביצוע עבודה עם גזש של צורות היגוי ומגבלות הכלי.
1.2	חפירה מילוי כף והעברת עפר הכולל שפיכה, פיזור ויישור שטח	ביצוע עבודה בשטח בליווי מדריך
1.3	הערמת סוללה	ביצוע עבודה בשטח בליווי מדריך
1.4	שיטות ביצוע של עבודה מדויקת	ביצוע עבודה בשטח בליווי מדריך
1.5	עבודה בשיפועים	ביצוע עבודה בשטח בליווי מדריך
1.6	העמסת משאית	ביצוע עבודה בשטח בליווי מדריך
1.7	טיפולים מונעים החזקה וחניה	ביצוע עבודה בליווי מדריך
1.8	מבחן מסכם	הבודק יודא שהחניך שולט ומבצע את כל המטלות כהלכה

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

היבטי בטיחות	אחפראן-הכרות האחפראן והדאמת אפאריות הפאלה afe	2.
התנסות בנהיגה לפני ביצוע עבודה	נהיגה בכלי	2.1
ביצוע עבודה בשטח בליווי מדריך	העברת עפר כולל שפיכה, פיזור וישור שטח	2.2
סימון ותיחום איזור העבודה ביצוע עבודה בשטח בליווי מדריך	הכנה לחפירה ותרגול, חפירת תעלה מסומנת תוך דיוק גמר תחתית	2.3
ביצוע עבודה בשטח בליווי מדריך	חפירה בדילוגים	2.4
ביצוע עבודה בליווי מדריך	טיפולים מונעים החזקה וחניה	2.5
הבודק יודא שהחניך שולט ומבצע את כל המטלות כהלכה	מבחן מסכם	2.6
היבטי בטיחות	אכונה ניידת פירקית-הכרת אכונה ניידת פירקית והדאמת נהיגה והפאלה קסיסית	3.
התנסות בנהיגה	נהיגה נכונה ובטיחות	3.1
ביצוע עבודה בשטח בליווי מדריך	העברת ושפיכת עפר במסלולים שונים	3.2
ביצוע בדיקות בליווי מדריך	בדיקות המכונה, לחץ אויר, מבנה הצמיג ותקינתו, מערכת הידראולי	3.3
ביצוע עבודה בליווי מדריך	טיפולים מונעים, החזקה וחניה	3.4
הבודק יודא שהחניך שולט	מבחן מסכם	3.5

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

נספח ד'

מבחן מצוי למפצלי מכונות ניידות הנדסיות

1. מכונה ניידת הנדסית (3.מ.ה)

א) מחפרון אופני

- החניך יכוון ויעגן מושב המפעיל במקומו.
- מיקום המחפרון בעמדת החפירה
- הורדת מייצבים
- ביצוע חפירת תעלה באורך 2 עד 3 מטר ועומק 1 מטר

ב) יעה אופני/מעמיס אופני

- ביצוע חפירה עם הכף הקדמית איסוף עפר לערימה פיזור ויישור השטח
- העמסת עפר על משאית מכונה ניידת פרקית לפחות 4 כפות

ג) משאית מכונה ניידת פרקית/רכינה

- נסיעה למרחק 400 עד 500 מטר עם מכונה ניידת פרקית עמוסה
- עמידה בשטח ישר המיועד לפריקת המטען
- פריקת המטען על ידי הרמת ארגז הרכינה
- סגירת הדלת האחורית של ארגז הרכינה והכנת הרכב לנסיעה

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

נספח ד'

תצורת סיוט קורס מפעילי צמ"ה או חקלאי.

הריני לאשר שמר _____ מס' זהות _____

מס' רישיון נהיגה _____

סיים בהצלחה קורס עיוני ומעשי להפעלת ציוד מכני הנדסי/ מכונות ניידות חקלאיות.

משך הקורס 34 שעות

מתאריך _____ עד תאריך _____

הנ"ל זכאי לקבל היתר מס' _____ להפעלת מכונה ניידות.

שם המוסד _____ שם מנהל המוסד או מורשה חתימה _____

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

נספח ה'

הודעה למפקח המחוזי על פתיחת קורס למפציצי מכונות ניידות

לכבוד המפקח על בתי הספר לנהיגה במחוז

הריני להודיע על פתיחת קורס לנהיגה והפעלת מכונות ניידות שיתקיים בתאריכים
הבאים (הודעה על כך תבוא בפקס 10 ימים מראש).

בבית ספר לנהיגת מכונות ניידות מס' רישיון ב"ס

הלימוד העיוני יתקיים בתאריך המבדק הפנימי יתקיים

בתאריך מקום וכתובת

שם המדריך שם הבודק

תאריך המבדק המסכם

הודעה על שמות התלמידים תבוא בפקס ביום תחילת הקורס ולפני תחילתו.
(רש"ל 18 לכל התלמידים יוצג למפקח על פי הצורך לפני תחילת הלימוד המעשי).

תאריך

- יש לצרף תוכנית לימודים הכוללת שעות הלימוד וההפסקות מראש.

בכבוד רב,

שם מנהל בית הספר למכונות ניידות

חתימה חותמת

אישור המפקח המחוזי

תאריך חתימה חותמת

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

נספח ו'

רשימה של מסיימי קורס לנהיגה והפעלת מכונות ניידות

לכבוד המפקח על בתי ספר במחוז

מצ"ל רשימת החניכים שסיימו בהצלחה קורס לנהיגה והפעלת מכונות ניידות בבית ספר הזכאים להיתר מפעיל מכונה ניידת.

שם המדריך שם הבודק המסכם

תאריך ביצוע הקורס מ עד

שם החניך	מס' ת.ז.	מס' רישיון נהיגה	דרגת רישיון נהיגה

בכבוד רב,

שם מנהל בית ספר

תאריך חתימה חותמת

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

תריס לרימה

תהליך לרימה לצורך קבלת היתר הפעלת ציוד מכני הנדסי ומכונות ניידות חקלאיות.

תנאי להשתתפות בקורס

רישיון נהיגה בדרגה B או יותר רשי"פ 18 + בדיקות
צינ"מ ורפואי

הכשרה

השתלמות ציונית ומעשית בהיקף של 34 שעות במסגרת מוסד
מאושר על ידי הרשות.

אישור סיום

תעודת סיום ההשתלמות הציונית והמעשית (נספח ט')

מבחנים

הצלחה במבחן ציוני ומעשי

קבלת היתר

קבלת היתר 125 לפעלת מכונה ניידות הנדסית או חקלאית
מרות הרישוי

הערה: בעלי רישיון נהיגה לדרגה C או E שהיה בידם רישיון נהיגה עד ליום כניסתם לתוקף של תקנות אלו יהיו פטורים מחלק זה.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

תקציר מנהלים

ציקרי ההמלצות

1. נקבעה הכשרה למבקש היתר הפעלת ציוד מכני הנדסי או מכונה ניידת חקלאית.
 - א) הכשרה עיונית בת 10 שעות אקדמאיות.
 - ב) הכשרה מעשית בת 24 שעות מלאות.
2. נקבע מבדק פנימי עיוני ומעשי שיתבצע על ידי בודק מתוך תקן בייס שלא השתתף בהדרכה.
 - א) בעלי היתר להוראת נהיגה בטרקטור או קציני בטיחות בתעבורה בעלי ותק של שנתיים לפחות, אשר הוכיחו ניסיון בהפעלת כלים חקלאיים או הנדסיים.
 - ב) בעלי רישיון נהיגה לדרגה C (משא כבד).
3. נקבעו קריטריונים למועמדים שישתתפו בקורס מדריכים.
 - א) מוסד ציבורי בעל ותק מוכח להכשרת מפעילי ציוד הנדסי או חקלאי במשך 10 שנים לפחות.
 - ב) לרשותו 6 מדריכים ראשיים בעלי ניסיון מוכח בהפעלה והדרכה על ציוד מכני הנדסי.
 - ג) לרשותו עומדים כלים הנדסיים או חקלאיים ומגרש בגודל 4 דונם לתירגול.
4. נקבע קריטריון למוסד שיבצע קורס להסמכת מדריכים.
 - א) מוסד ציבורי מוכר על ידי אחד מאלה: משרד התחבורה, משרד התמי"ת, משרד החינוך, משרד החקלאות.
 - ב) לרשותו כלים חקלאיים או הנדסיים מסוג המפורט בנוהל.
5. נקבעו קריטריונים לאישור מוסד/מכללה להכשרת מפעילים.
 - א) מוסד ציבורי מוכר על ידי אחד מאלה: משרד התחבורה, משרד התמי"ת, משרד החינוך, משרד החקלאות.
 - ב) לרשותו כלים חקלאיים או הנדסיים מסוג המפורט בנוהל.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

- ג) לרשותו לפחות 3 מדריכים מוסמכים.
- ד) לרשותו מגרש בגודל 4 דונם לתירגול.
6. נקבעה תוכנית לימודים מפורטת למטרות כלליות ואופרטיביות לפרק העיוני ולפרק המעשי.
7. נקבעו כללים ברורים ומפורטים לביצוע מבדקים עיוניים ומעשיים.
8. נקבעו כללים מפורטים על דרך קבלת ההיתר.
9. לא ידרשו לקורס או היתר.
- א) כל מי שקיבל היתר להפעלת מכונה ניידת ע"פ הוראות המעבר מ- 8/2005 עד היום.
- ב) מי שמחזיק ברישיון נהיגה לדרגה C או E לפני יום התחילה 22/6/2010.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

המלצות הוועדה להסמכת מדריכים ומפעילים למכונות ניידות

מוגש ל:

מר גאנס חמאדה מנהל בכיר אגף הרישוי

יו"ר הוועדה

אפנג'ר חנניה מנהל מחוז רישוי ב"ש והנגב

מאי 2010

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

מינהל תנועה
אגף הרישוי

מקוא

1. ב 17.8.05 נכנסו לתוקפם תקנות תעבורה (179,180,181,182) שקבעו קריטריונים לנהיגה והפעלת מכונות ניידות. התקנות קבעו שיש חובה להחזיק ברישיון נהיגה בהתאמה למשקל המכונה הניידת האופנית ופטרו מדרישה זו את המכונות הניידות הזחליות והגליליות.

(א) עקב פנייה של התאחדות קבלני התשתיות, איגוד יצרני חומרי מחצבה ויבואני ציוד מכני הנדסי כבד עלה נושא היתרי הנהיגה לדיון מחודש בהנהלת אגף הרישוי.

(ב) תקנות התעבורה מיום 17.8.05 יצרו חסר בבעלי רישיונות נהיגה המסוגלים להפעיל ציוד הנדסי בהתאמה למשקלם, עקב משך זמן ארוך הנדרש לצורך הכשרתם להיתר הנהיגה למשא כבד ואלו שבידם היתר זה העדיפו מטעמים שונים לנהוג משאיות בחברות ההובלה.

(ג) המחסור במפעילים בעלי רישיון נהיגה מתאים גרם לכך שמרביתם עוסקים בתחום ללא היתר מתאים כנדרש בתקנות התעבורה.

(ד) נוהל זה יפרט דרך הכשרתו של מפעיל ציוד מכני הנדסי כחלופה לדרישה הנוכחית בתקנות התעבורה המחייבת רישיון נהיגה בהתאמה למשקל המכונה הניידת שיתבצע באמצעות מוסדות העומדים בקריטריונים שיפורטו בהוראות נוהל זו.

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל תנועה
אגף הרישוי

